

TAIVALKOSKI**KULTTUURIKOHTEET**

Kohteen nimi:	Pormestarinniemi - Kellariniva
MJ-rekisteritunnus:	Ei muinaisjäännöksiä
Määrittely:	Niittylatoja
Peruskartta:	3534 06 Taivalkoski
1. ETRS-TM35FIN -tasokoordinaatit Koordinaatit (YKJ):	N 7273257 E 553266 p = 7276300, i = 3553460, z = n. 182,5
2. ETRS-TM35FIN -tasokoordinaatit Koordinaatit (YKJ):	N 7273546 E 552446 p = 7276590, i = 3552640, z = n. 182,5
3. ETRS-TM35FIN -tasokoordinaatit Koordinaatit (YKJ):	N 7273162, E 553971 p = 7276205, i = 3554165, z = n. 182,5
4. ETRS-TM35FIN -tasokoordinaatit Koordinaatit (YKJ):	N 7273137, E 554400 p = 7276180, i = 3554595, z = n. 182,5
Tilat:	832-401-1-124, 832-401-3-179 ja 832-401-5-13

Kohteet sijaitsevat Kuusamon kirkosta noin 4,8, 4,0, 3,3 ja 2,8 km länteen Iijoen pohjoisrannalla. Kyseessä ovat historiallisen ajan niittylatojen paikat, joita on käytetty jokivarsiniittyjen hyödyntämisessä. Ladot 2-4 on merkitty vuonna 1972 painetulle peruskartalle, jonka ilmakuvaus on vuodelta 1963. Lato 1 on todennäköisesti näitä vanhempi, sillä sitä ei tuolla kartalla ole.

Iijoen pohjoisranta vaikuttaa suurimmilta osin olleen taivalkoskisten niittyaluetta Pormestarinniemen kärjestä aina Kellariperukkaan saakka. On todennäköistä, että alueella on aikojen saatossa ollut niittylatoja enemmänkin kuin tässä kirjatut.

Jokivarsien hyödyntämiseen liittyvät niittyjen lisäksi myös pienet peltoalueet, jollaiset ovat ainakin Pormestarinniemen kärjessä (7276200/3554740) ja ladon 2 luona (7276600/3552630). Näihin peltoalueisiin liittyy joskus myös nuoria säilytyskuoppia, kuten näissäkin tapauksissa.

Kostonjoen ranta-asemakaavan/Pormestarinniemi luonnoksessa (13.5.2013) on yllä mainituista nuorista peltoalueista itäisempi pääosin merkitty loma-asuntojen korttelialueeksi, mille ei nähdäkseni ole muinaismuistolain mukaista estettä. Sen sijaan tämän RA 2 alueen koillispuolelta aiemman alueen tarkastuksen (2011 Vaneeckhout) yhteydessä tavatun kuopan muinaisjäännösluonnosta on syytä harkita. Tällä kertaa paikalta ei kaavaluonnoksen selostuksessa ilmoitettujen koordinaattien (YKJ 7276245/3554740) paikalta tai niiden välittömästä läheisyydestä tavattu yhtään keittokuopaksi tulkittavaa kuoppaa. Alueella oli jokunen matala kuopanne, mutta näiden tulkitseminen muinaisjäännöksiksi on kyseenalaista. Myöskään aiemmassa tarkastuksessa mainitut ja alueiden RA 1 ja RA 2 välissä sm-merkinnällä varustetut hirsirakennus (YKJ 7276188/3554601) ja sen lähellä olevat hirret (YKJ 7276185/3554594), jäivät hieman epäselviksi, joskin näiden läheisyydessä on vuoden 1972 peruskartan mukaan sijainnut niittylato (yllä mainittu lato 4). Nämä sijaitsevat luonnon monimuotoisuuden perusteella erityisen tärkeillä alueilla (merkintä Luo). Nähdäkseni kolmea viimeksi mainittua kohdetta ei ole syytä varustaa sm-merkinnällä.

Alue tarkastettu 29.8.2013 Pormestarinniemen ja sen laajennuksen kaava-alueen arkeologisen tarkastuksen yhteydessä

Aiemmat tutkimukset: Tark. 2011 Vaneeckhout
 Kuvat: PM DG VH 8:2013:12:01-02
 Kartta: Maastokarttaote, ei mittakaavassa

Oulussa 18.10.2013

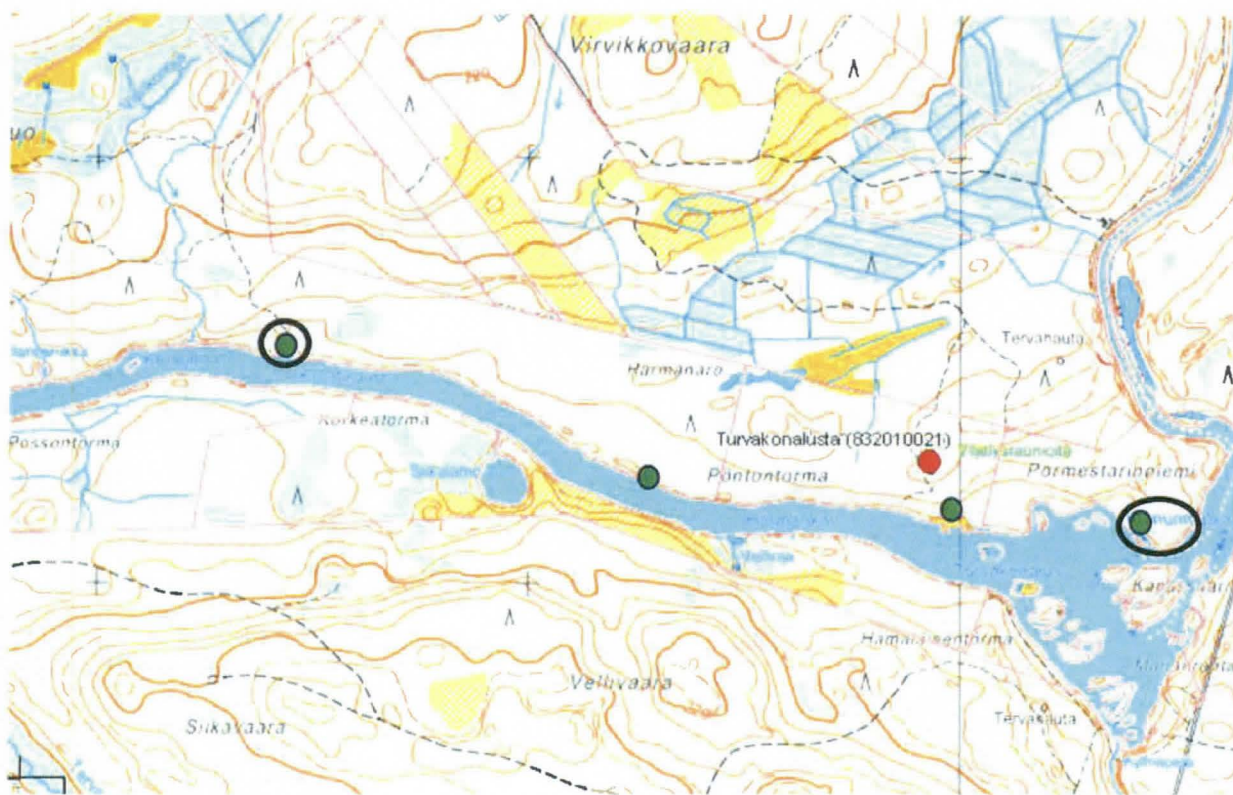
Mika Sarkkinen M.S.

Mika Sarkkinen
 arkeologi
 Pohjois-Pohjanmaan museo

KUUSAMO Pormestarinniemi -

Määrittely: Historiallisen ajan kulttuurikohteita

Peruskartta: 3534 06 Taivalkoski

Maastokartta © Maanmittauslaitos

- Niittyladot (jokivarren niittyjä ei merkitty, käytännössä vain Kellarikoukun pohjoispuolinen alue korkea ranta ei ole ollut niittynä)
- Peltoalue